

Zitting 1979–1980

16 335

Partiële wijziging van het Wetboek van Strafvordering en de Wet op de economische delicten

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Het hier te bespreken wetsontwerp heeft het karakter van een z.g. leemte-wet. Het bevat een drietal wijzigingsvoorstellen van ondergeschikte, wets-technische aard, die elk op zichzelf staan.

Artikel 1

A. Artikel 399 van het Wetboek van Strafvordering bepaalt, dat verzet gedaan kan worden tegen een bij verstek gewezen vonnis in eerste aanleg, waartegen geen hoger beroep open staat en voor zover dat vonnis geen vrij-spraak inhoudt noch de veroordeelde daaraan geheel of gedeeltelijk heeft voldaan.

Artikel 400 bepaalt dat het verzet van rechtswege dagvaarding meebrengt tegen de eerste gewone terechtzitting welke gehouden wordt na afloop van de termijn voor het verzet (zie voor de verzettermijn artikel 399, eerste lid) of, zijn op dat ogenblik de rechtsgevolgen van het verzet geschorst, na afloop van de schorsing, doch in geen geval eerder dan nadat in zaken waarvan de rechtbank kennis neemt zeven, in andere vijf, dagen sedert de dag van het verzet zijn verstreken. Is het verzet dus meer dan zeven resp. vijf dagen vóór het einde van de verzettermijn gedaan, dan geschiedt de behandeling op de eerste gewone zitting na afloop van de verzettermijn, in andere gevallen eventueel op een later tijdstip.

In de praktijk blijken deze termijnen veel te kort te zijn. Bovendien is het – zeker voor de bij verstek veroordeelde – uiterst moeilijk vast te stellen wanneer zijn verzet wordt behandeld. Hij wordt immers geacht zelf te weten, of te weten te komen, op welke zitting zijn zaak zal worden behandeld. Hij behoeft niet te worden gewaarschuwd. De beledigde partij wordt daarentegen wel de dag van de terechtzitting aangezegd (zie artikel 401 Sv.). In de meeste gevallen roept het openbaar ministerie dan ook de verdachte reeds op voor de dag waarop het verzet daadwerkelijk zal dienen.

Het lijkt daarom gewenst om de wettelijke regeling in die zin te vereenvoudigen dat het verzet niet langer dagvaarding van rechtswege meebrengt (zo min als dat bij hoger beroep of beroep in cassatie het geval is). In plaats daarvan is in het nieuwe artikel 400 bepaald dat de officier van justitie de verdachte de dag voor de behandeling der zaak bepaald ten minste tien dagen tevoren doet aanzeggen. Deze termijn kan, met toestemming van de verdachte, worden verkort (vgl. de artikelen 265, tweede lid, 413, eerste lid,

en 437, eerste lid, Sv.). Een verzwaring van de taak van de parketadministratie is, gelet op de bestaande praktijk, van deze wetswijziging niet te verwachten.

Overwogen is nog of niet onmiddellijk bij het aantekenen van verzet de dag van behandeling van de zaak op de terechtzitting zou kunnen worden bepaald en hiervan aan de verdachte mededeling gedaan. Hiermede zou het aantal administratieve verrichtingen immers tot een minimum kunnen worden beperkt. Dit is echter niet goed mogelijk, omdat veelal het verzet wordt ingesteld bij aangetekende brief zodat er geen rechtstreeks contact tussen griffie en verdachte mogelijk is.

Het tweede lid van het nieuwe artikel 400 is ontleend aan artikel 437, tweede lid, Sv. (zie ook de artikelen 265, derde en vierde lid, 270 en 375 Sv.). Het lijkt weinig nadere toelichting te behoeven. Opgemerkt wordt dat uiteraard niet altijd de verdachte aanwezig zal behoeven te zijn. Hij kan zich in de gevallen waarin dit door de wet wordt toegestaan laten vertegenwoordigen door een raadsman of (vgl. artikel 398, onder 2°) een daartoe bij bijzondere volmacht schriftelijk gemachtigde.

In het nieuwe derde lid van artikel 400 is de inhoud van de laatste volzin van het bestaande artikel 400 verwerkt. De strekking van deze bepaling is, dat de behandeling plaatsvindt door de meervoudige kamer, respectievelijk (economische) politierechter of kinderrechter die het verstekvonnis heeft gewezen (dit hoeft uiteraard niet dezelfde persoon, als rechter, te zijn).

De aanpassing van artikel 400 is woordelijk overgenomen uit een interim-rapport van de commissie partiële herziening strafvordering (de commissie-Duk)¹ dat als enig voorstel deze wijziging van artikel 400 Sv. behelst.

B. Bij de wet van 10 oktober 1978, Stb. 528 (inwerkingtreding 1 december 1978) is het aanwenden van rechtsmiddelen door gedetineerden vergemakkelijkt. De aanwending kan krachtens het nieuwe artikel 451a van het Wetboek van Strafvordering namelijk ook geschieden door middel van een schriftelijke verklaring die de gedetineerde doet toekomen aan het hoofd van de inrichting waar hij verblijft. Als dag van aanwending van verzet of beroep geldt de dag van inschrijving van de verklaring in het register dat daartoe in de inrichting wordt bijgehouden (en dus niet de – latere – dag waarop de verklaring ter griffie van het gerecht door of hetwelk de bestreden beslissing is gegeven – vgl. artikel 449 Sv. – wordt ontvangen).

De vraag is gerezen of deze vereenvoudigde procedure ook kan worden toegepast op bezwaarschriften, bij voorbeeld tegen de dagvaarding of een kennisgeving van verdere vervolging. Aangezien het nieuwe artikel 451a Sv., hierboven reeds vermeld, spreekt van «dag van verzet of beroep» bestaat hierover enige onzekerheid. Om deze onzekerheid op te heffen is in het ontwerp de tekst van artikel 451a, tweede lid, verduidelijkt, om aan te geven dat het laatstbedoelde artikel inderdaad ziet op alle rechtsmiddelen bedoeld in artikel 449 Sv.

Artikel II

Bij Koninklijk besluit van 8 januari 1980, Stb. 8, is de Wet Betalingsverkeer Zuid-Rhodesië met ingang van 20 januari 1980 vervallen verklaard. In artikel 1, onder 2°, van de Wet op de economische delicten wordt echter nog naar die wet verwezen. Het voorstel strekt ertoe de Wet op de economische delicten aan te passen.

Artikel III

Deze, in strafzaken gebruikelijke, overgangsbepaling mag geacht worden voor zich zelf te spreken.

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

¹ Dit interim-rapport kan worden aangevraagd bij de Voorlichtingsdienst van het Ministerie van Justitie.